

FlexNyt

Indhold

- **Årsmøde i Faggruppe Deltid**
- **Afgræsning**
- **Plej din regnormebestand**
- **Ingen MRSA-bekymring i omgangen med heste**
- **Ukrudtsbekæmpelse i græsmarken**
- **Hønsene måtte komme ud onsdag den 12. april**
- **Afgræsningsprognosen – konventionel drift og økologisk drift**
- **Sæt årets Grovfoderekskursion i kalenderen 15. juni**
- **Økologi-kongres 2017**

Årsmøde

Husk Årsmøde i Faggruppe Deltid

Årsmødet afholdes onsdag den 3. maj kl. 17.00-21.00 hos SAGRO, Birk Centerpark 24, 7400 Herning.

[Læs programmet her](#)

Kvæg/Heste

Afgræsning

Den milde vinter, men det lidt kølige forår tyder på, at dyrene ikke kan komme så tidligt på græs, som det så ud til for en uge siden. Men græsset står pænt, og højden er ved at være der til udbinding.

Kørerne kan komme ud, når græshøjden er 10-12 cm. Det er selvfølgelig en forudsætning, at græsmarken kan holde til, at kørerne går på græsset, men det vil det kunne i langt de fleste tilfælde, især på lidt ældre marker.

Areal

Ved udbinding kan du normalt regne med et areal på 0,01ha/ko for hver FE, du planlægger, kørerne skal optage. Altså, ønsker du en optagelse på 8 FE, skal der være 0,08 ha pr. ko. Dette areal kan du normalt regne med frem til 1. slæt. Når kørerne udbindes tidligt, skal du vurdere, om græsset kan holde trit. Kørerne må ikke græsse så hårdt i bund, at græshøjden kommer under 6-7 cm i ældre græsmarker og 8-9 cm i nye græsmarker. Derfor kan det være aktuelt at tildele et større areal i begyndelsen. Måske skal hele afgræsningsarealet tildeles fra begyndelsen, hvorefter arealet indskrænkes, efterhånden som græsset kommer i god vækst.

Højt sukkerindhold og lav strukturværdi

Græsset vil her i starten have et højt sukkerindhold. Det skyldes til dels høj solindstråling og kolde nætter. Derfor vil dyrene i mange tilfælde få tynd mave. Det kan især være et problem for heste. Der er ikke så meget at gøre ved det. Du kan til en vis grad bøde på den lave strukturværdi ved at sætte et bundt halm ud i folden til kvæg og hos heste reducere tiden, de er på græs.

For at undgå problemer ved udbinding af heste, er det vigtigt, at hesten æder godt med strukturrigt foder samtidig med, at indgræsningen begynder. Godt hør eller wrap er det vigtigste foder til heste i denne overgangsperiode.

I det hele taget gælder det om, at hestene er godt mætte i stråfoder, inden de lukkes på græs, så overgangen til græsmarken bliver langsom og glidende for hesten.

Vær opmærksom på magnesium/græsforgiftning (kvæg)

Husk lidt ekstra mineraler i starten og især lidt salt til kvæg. Det ekstra salt skyldes det normalt høje kaliumindhold i græsset fra foråret. Kalium er ofte skyld i græsforgiftning og skaber dermed indirekte magnesiummangel. Salt optages lettere i vommen end kalium og er derfor med til at forhindre græsforgiftning.

Der er normalt tilstrækkelig med magnesium i græsset fra naturens hånd – i hvert fald på agerjord!

De sidste år har der været en del tilfælde af græstetani (græsforgiftning) med dødelig udgang. Derfor bør du for en sikkerheds skyld tildele ekstra magnesium ved udbinding, hvis du har den mindste mistanke om, at magnesiumniveauet er lavt. Hvis du ser tegn på græsforgiftning, – usikker og stiv gang, nervøsitet og muskelsitren ved hove og hals, og koen har svært ved at bedømme afstande, skal du især være opmærksom på tildelingen af magnesium.

Vand

Køer har et vandbehov på mellem 75 og 100 l vand pr. dag. Derfor skal karret være afpasset efter antallet af køer. Køer drikker ca. 15 l vand i minuttet og drikker 3-5 gange i døgnet. Derfor må der heller ikke være for langt til truget. Man siger, at der max må være 200 m til et vandtrug, ellers drikker køerne for lidt, og det vil gå ud over mælkeydelsen, eller køerne vil optage for lidt græs. Hvis truget ikke passer til antallet af køer, vil især de lavt rangerende køer ikke få tilstrækkeligt med vand.

Vandbehovet hos heste er omkring 15 l pr. 100 kg hest. Er det varmt, eller arbejder hesten, kan vandbehovet være væsentligt større. Så sørg for, at vandforsyningen er i orden.

Brug afgræsningsprognosen

Afgræsningsprognosen (omtalt andet sted i FlexNyt) er et værktøj, som er udviklet som hjælp til at styre afgræsningen.

Det sker ud fra græssets vækst, temperaturen og vejrudsigten i øvrigt.

Prognosen er en stor hjælp til effektivt at styre græssets vækst.

Afgræsningsprognosen skal tages med forbehold, når der er tale om afgræsning med heste.

Bemærk, at NEL 20 på 6,5 svarer til ca. 1,1 kg ts/FE efter det gamle system, og altså jo højere NEL 20 jo bedre kvalitet – altså det modsatte som kg/tørstof pr. FE.

Have

Plej din regnormebestand

Regnorme er den frugtbare jords arkitekter. I faktaarket kan du læse om deres betydning og finde anbefalinger for deres fremme i landbruget.

Regnorme deponerer årligt op til 10 kg værdifuld ormegødning pr. kvadratmeter i jorden og på overfladen. Dette svarer til 0,5 cm af jordlaget på markerne og op til

1,5 cm på engarealer. Men ud over det har regnorme mange andre funktioner i jorden.

SEGES Økologi Innovation har udarbejdet et faktaark, som beskriver, hvordan du plejer og opformerer din bestand af regnorme.

Se faktaarket på [LandbrugsInfo](#).

Heste

Ingen MRSA-bekymring i omgangen med heste

MRSA-klon med relation til heste kan estimeres til blot 0,04 procent af alle infektioner med MRSA hos mennesker i Danmark. Det kan udledes med baggrund i tal fra et nyt studie fra Københavns Universitet, hvori omfanget af MRSA i danske heste er blevet undersøgt.

Antallet af tilfælde, hvor mennesker, der har været i kontakt med heste, har fået konstateret MRSA-infektion, er yderst begrænsede. Det konkluderer et nyt studie fra Københavns Universitet. Der er helt konkret tale om tre tilfælde i 12 års perioden fra 2004 til 2015, hvilket kan ses i forhold til, at det samlede antal MRSA-infektioner hos mennesker var 1147 på blot ét år, nemlig 2015.

Læs mere på [LandbrugsInfo](#)

Mark

Ukrudtsbekæmpelse i græsmarken

Oftentimes er der ikke behov for ukrudtsbekæmpelse på græsarealer. Intensiv pleje ved flere slået eller afpuksninger er ofte tilstrækkelig til at give græsset et forspring i forhold til ukrudtet. I ældre og varige græsmarker med tynd plantebestand kan det dog være nødvendigt at gøre en indsats, som du ofte kan klare med pletsprøjtninger.

Vår- og engbrandbæger er giftige plantearter, og derfor meget uønskede. Det gælder især græsafgrøder, der skal opfodres som ensilage eller hø. Dyrene har

svært ved at sortere de giftige planter fra – specielt for hø, da bitterstofferne forsvinder ved tørring, men giftigheden forbliver i planten.

Bekæmpelse af vår- og engbrandbæger er i foråret håndlugning, afpudsning, hvor det afslåede plantemateriale bortskaffes.

Omlægning i sommerperioden

Hvor det er planlagt at omlægge et areal til nyt græs i juli og begyndelsen af august, bør skræpper og andet tokimbladet rod ukrudt bekæmpes effektivt i foråret uden at tage hensyn til eventuel kløverbestand. Græsafrøden kan sidst i juli nedvisnes med et glyphosat-middel, hvorefter etablering af såbed og såning af græsfrø kan ske fra sidst i juli til første tredjedel af august. Der er

græsblandinger, som er målrettet fugtige arealer. Blanding nr. 26 er en varig blanding til lavbundsarealer anvendt til afgræsning, mens blanding nr. 36 og 37, der indeholder strandsvingel, har stor holdbarhed under fugtige og tørre forhold til både slæt og afgræsning. Blanding nr. 37 er en græsblanding uden kløver til arealer, hvor kløver ikke kan trives.

Mekanisk ukrudtsbekæmpelse

Følgende punkter indgår i plejen frem mod en veltrimmet varig græsmark:

1. Afpuds eller tag første slæt, før ukrudtet blomstrer. Afpudsning gentages efter behov. F.eks. forsvinder lysesiv og flere andre ukrudtsarter ved gentagne afhugninger tæt på jordoverfladen. Ved gentagende afpudsninger bør du anvende modsat kørselsretning ved den næste afpudsning for at komme så tæt på bunden af siv som muligt. Skræpper kan ikke bekæmpes mekanisk.
2. En kombination af slæt og afgræsning er den bedste græsmarksdrift. Det giver et større udbytte og har bedre effekt mod ukrudt end afgræsning alene.
3. En meget intensiv afgræsning (mange dyr i en kort eller længere periode) eller en afpudsning med kort stubhøjde har en god effekt mod ukrudt.

Høns

Hønsene måtte komme ud onsdag den 12. april

Hvis du ikke allerede har set det, må hønsene komme ud igen. Udstillinger og andre samlinger af fugle og fjerkræ vil igen blive tilladt. Begge dele vil fremgå af en bekendtgørelse, som kan træde i kraft fra og med onsdag.

”Der vil altid være en risiko for fugleinfluenza, men den er nu lavere end tidligere. Desuden har mange høns været holdt inde meget længe, ofte under forhold, som ikke er egnet til det, når vejret bliver varmere. Så det er ud fra denne samlede vurdering, at vi nu slipper hønsene ud”, siger veterinærdirektør Per Henriksen, Fødevarerstyrelsen.

Staldpligten blev indført i november 2016, da vilde fugle blev fundet med fugleinfluenza. Siden har fjerkræ været holdt under tag for at forhindre smitte fra vilde fugle. Der er fundet 81 døde, vilde fugle i Danmark smittet med fugleinfluenza H5N8.

Der er kun fundet meget få tilfælde af fugleinfluenza hos danske fjerkræ under epidemien.

Mark

Afgræsningsprognosen – konventionel drift og økologisk drift

Afgræsningsprognosen – konventionel drift og økologisk drift er sat i drift.

Prognosen for konventionel drift finder du her Landbrugsinfo.dk/Kvaeg/Foder

Prognosen for økologisk drift finder du her Landbrugsinfo.dk/Oekologi/Kvaeg

Bemærk, at siderne kræver abonnement LandbrugsInfo.

Arrangementer

Sæt årets Grovfoderekursion i kalenderen 15. juni

Sæt kryds ved den 15. juni og mød op til en dag, hvor du bliver tanket op med ny viden om grovfoderproduktion.

Dagene lysner, og solen er ved at få magt. Før vi får set os om, er det tid til årets Grovfoderekursion, som i år finder sted 15. juni. Dagen er bygget op om demonstrationer og små korte indlæg, som giver dig et fagligt og inspirerende udbytte.

Arrangementet afholdes i det sydjyske med bedriftsbesøg hos mælkeproducenterne Kim Jørgensen, Skrave Kirkevej 2, 6630 Rødding og Christian Lund, Skodborg Kirkevej 5 – også i Rødding.

Læs mere om programmet på [LandbrugsInfo](#).

Økologi-kongres 2017

Årets store økologi-begivenhed afholdes denne gang d. 29. - 30. november på Hotel Comwell i Kolding. Læs mere på [LandbrugsInfo](#).

Artiklerne er udarbejdet i samarbejde med medarbejdere i LMO – partner i Dansk Landbrugsrådgivning og udsendes til følgende DLBR-virksomheder: Djursland Landboforening, SAGRO, Sønderjysk Landboforening, Østdansk Landboforening, LandboNord, LandboThy, Landbrugsrådgivning Syd, nf plus, LHN, Landbo Limfjord, Gefion, DL Sydhavsøerne, Lemvigegnens Landboforening, LandboSyd, Agri Nord og LMO. Dette FlexNyt er udgivet tirsdag i den angivne uge. Ønsker du oplysninger om indholdet i FlexNyt, er du velkommen til at kontakte din rådgiver eller Dorte Marcussen, SEGES, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N, tlf. 8740 5596

Nupark 47
7500 Holstebro

Birk Centerpark 24
7400 Herning

Majsmarken 1
7190 Billund

John Tranums Vej 25
6705 Esbjerg Ø.

info@sagro.dk
www.sagro.dk